

Sygn. akt VIII Gz 109/19

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lipca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VIII Wydział Gospodarczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: sędzia Wojciech Wołoszyk

Sędziowie: Wiesław Łukaszewski

Marek Tauer

po rozpoznaniu w dniu 8 lipca 2019 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: (...) w L.

przeciwko: (...) w K. (D.)

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 15 kwietnia 2019 r., sygn. akt VIII GC 1710/18

postanawia:

zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób , że oddalić wniosek o odrzucenie pozwu.

Wiesław Łukaszewski Wojciech Wołoszyk Marek Tauer

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 15 kwietnia 2019r. Sąd Rejonowy uchylił postanowienie z dnia 13 lutego 2019 roku o oddaleniu wniosku o odrzucenie pozwu, odrzucił pozew, zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 3617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego 1050 zł (tysiąc pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

W uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia Sąd I instancji wskazał, że Powód (...) z siedzibą w L. wniósł pozew przeciwko (...) w D., o zapłatę kwoty 14 944,50 zł, tytułem zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego, wynajętego przez R. J., w zamian za uszkodzony w zdarzeniu z dnia 5 grudnia 2017 roku pojazd marki O., o numerze rejestracyjnym (...). Sprawca zdarzenia z dnia 5 grudnia 2017 roku był ubezpieczony w (...).

W odpowiedzi na pozew powód merytorycznie ustosunkował się do żądania pozwu i wniósł o oddalenie powództwa.

Na rozprawie w dniu 9 października 2018 roku pełnomocnik pozwanego wniósł o odrzucenie pozwu z uwagi na brak jurysdykcji krajowej. Powołał się na treść art. 1099 kpc oraz art. 5 ustęp 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1215/2012 z dnia 12.12.2012 roku w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych. Swój wniosek poparł wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 31 stycznia 2018 roku w sprawie pod sygn. C-106/17.

Postanowieniem z dnia 13 lutego 2019 roku Sąd Rejonowy w Bydgoszczy oddalił wniosek o odrzucenie pozwu argumentując, iż stan faktyczny sprawy rozpoznawanej przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej był odmienny od stanu faktycznego przedmiotowej sprawy. W niniejszej sprawie zdarzenie, w następstwie którego powstała szkoda, której naprawienia dochodzi powód, miało miejsce w Polsce, a obaj uczestnicy postępowania byli Polakami (vide: k. 195-199 akt). Ubezpieczenie w (...) miał dla swojego pojazdu (R. (...) nr rej. (...)) Polak – S. J.. Kierując się taką argumentacją, Sąd Rejonowy oddalił wniosek o odrzucenie pozwu.

Zażalenie na to postanowienie złożył powód, zarzucając:

- naruszenie art. 1099 § 1 k.p.c., art. 1103⁵ § 2 w zw. z § 1 k.p.c. art. 1103⁷ pkt 2 k.p.c.,
- a także naruszenie art. 5 ust. 1 w zw. z art. 11 ust. 1 lit. b Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 roku w sprawie w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych, art. 7 ust. 2, art. 10 oraz art. 12 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 roku w sprawie w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych,
- oraz naruszenie art. 34a ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U.2018.473 z późn. zm.).

Sąd Rejonowy zważył, że zgodnie z treścią art. 1099 k.p.c., brak jurysdykcji krajowej stanowi przyczynę nieważności postępowania, którą sąd bierze pod rozwagę z urzędu w każdym stanie sprawy. W razie stwierdzenia braku jurysdykcji krajowej sąd odrzuca pozew lub wniosek. Jurysdykcja krajowa jest określana jako kompetencja sądów danego państwa do rozpoznawania spraw cywilnych. Jest zaliczana do bezwzględnych przesłanek procesowych i warunkuje dopuszczalność postępowania cywilnego.

Brak jurysdykcji krajowej wiąże się bądź z tym, że przepisy kodeksu postępowania cywilnego lub umów międzynarodowych nie przyznają w pewnym zakresie sądom polskim kompetencji do rozpoznania sprawy (a same strony nie umówiły się o jurysdykcję sądów polskich), bądź z wyłączeniem jurysdykcji w drodze umowy zawartej na podstawie art. 1105 k.p.c. W zakresie zastosowania Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U.UE.L.2012.351.1 z dnia 20 grudnia 2012 roku; dalej: Rozporządzenie), brak jurysdykcji może wynikać również z ich postanowień.

Brak jurysdykcji krajowej występuje więc wówczas, gdy nie istnieje żaden przepis prawa polskiego, prawa jednolitego lub prawa międzynarodowego, który przyznawałby jurysdykcję sądom polskim, a strony nie zawarły umowy prorogacyjnej lub też zawarcie takiej umowy w danej sprawie jest niedopuszczalne.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 powołanego Rozporządzenia, osoby mające miejsce zamieszkania (odpowiednio siedzibę) na terytorium państwa członkowskiego mogą być pozywane przed sądy innego państwa członkowskiego tylko zgodnie z przepisami ustanowionymi w sekcjach 2-7 niniejszego rozdziału. Przepis artykułu 10 Rozporządzenia, który znajduje się w sekcji 3 stanowi, że nie naruszając przepisów art. 6 oraz art. 7 pkt 5, w sprawach dotyczących ubezpieczenia jurysdykcję określa niniejsza sekcja.

W myśl zaś art. 11 ust. 1 Rozporządzenia, ubezpieczyciel mający miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego może zostać pozwany:

- a) przed sądy państwa członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania;
- b) w innym państwie członkowskim, w przypadku powództw ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uposażonego z tytułu ubezpieczenia - przed sąd miejsca, w którym powód ma miejsce zamieszkania; lub

c) jeżeli jest on współubezpieczycielem - przed sąd państwa członkowskiego, przed który został pozwany główny ubezpieczyciel.

Stosownie do art. 12 Rozporządzenia, w odniesieniu do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej lub ubezpieczenia nieruchomości ubezpieczyciel może być ponadto pozwany przed sąd miejsca, gdzie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Tę samą zasadę stosuje się, jeżeli ruchomości i nieruchomości objęte są tą samą umową ubezpieczenia, a powstała na nich szkoda wynika z tego samego zdarzenia. Zgodnie zaś z art. 13 ust. 1 i 2 powołanego Rozporządzenia PEiU, w odniesieniu do ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel może być również pozwany przed sąd, w którym zawisło powództwo poszkodowanego przeciwko ubezpieczonemu, o ile jest to dopuszczalne według prawa tego sądu. Przepisy art. 10, 11 i 12 mają zastosowanie do powództw wytoczonych przez poszkodowanego bezpośrednio przeciwko ubezpieczycielowi, jeżeli takie bezpośrednie powództwo jest dopuszczalne.

W wyroku z dnia 31 stycznia 2018 r. C-106/17, Trybunału Sprawiedliwości stwierdził, że „artykuł 13 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych w związku z art. 11 ust. 1 lit. b) owego rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, że nie może na niego powołać się osoba fizyczna, której działalność zawodowa polega m.in. na dochodzeniu roszczeń odszkodowawczych od ubezpieczycieli, przywołująca umowne nabycie wierzytelności od ofiary wypadku drogowego w celu wytoczenia przed sąd państwa członkowskiego miejsca zamieszkania poszkodowanego powództwa z tytułu odpowiedzialności cywilnej przeciwko ubezpieczycielowi sprawcy wypadku drogowego, który to ubezpieczyciel ma siedzibę na terytorium innego państwa członkowskiego niż państwo członkowskie miejsca zamieszkania poszkodowanego”. Sąd pierwszej instancji stwierdził również, iż w przedmiotowej sprawie poszkodowanymi byli R. J. i K. J.. Powód nabył wierzytelność w drodze umowy cesji, a zatem, stosownie do stanowiska Trybunału Sprawiedliwości, wyrażonego w wyroku z dnia 31 stycznia 2018 r. C-106/17, nie przysługiwało mu uprawnienie do wytoczenia powództwa przed sąd miejsca zaistnienia zdarzenia bądź miejsca zamieszkania poszkodowanych.

Nie znajduje tu do powoda zastosowania art. 11 ust. 1 lit. b) ani także art. 13 ust. 2 powołanego Rozporządzenia. W tym względzie sekcja 3 rozdziału II Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. ustanawia autonomiczny system podziału kompetencji sądowych w sprawach dotyczących ubezpieczeń, mając za cel ochronę strony słabszej przez przepisy jurysdykcyjne bardziej dla niej korzystne niż przepisy ogólne. Tymczasem powód jako osoba prawna, który zawodowo zajmuje się nabywaniem wierzytelności z tytułu odszkodowania nie może być uznana za stronę gospodarczo słabszą i prawnie mniej doświadczoną niż ubezpieczyciel odpowiedzialności cywilnej, zatem nie jest uzasadniona żadna szczególna ochrona w stosunkach pomiędzy owymi profesjonalnymi uczestnikami obrotu w sektorze ubezpieczeń.

W ocenie Sądu I instancji, w niniejszej sprawie nie zachodzi więc jurysdykcja sądów polskich, a zatem pozew złożony do sądu polskiego podlegał odrzuceniu.

Branie przez sąd pod uwagę z urzędu braku jurysdykcji oznacza, że sąd obowiązany jest działać w tym zakresie z własnej inicjatywy, niezależnie od ewentualnego zgłoszenia zarzutu braku jurysdykcji przez stronę bądź uczestnika postępowania, w każdym stanie sprawy, czyli od chwili wszczęcia postępowania do jego prawomocnego zakończenia.

Ponadto Sąd pierwszej instancji podkreślił, że pierwotnie rozpoznając wniosek o odrzucenie pozwu Sąd Rejonowy popełnił oczywistą omyłkę, w interpretacji przepisów dotyczących jurysdykcji, uznając, iż cesjonariusz uprawniony jest do skorzystania z regulacji pozwalającej poszkodowanemu na wytoczenie powództwa przed sąd państwa, w którym poszkodowany ma miejsce zamieszkania. Interpretacja taka nie znajduje uzasadnienia w treści przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r., co zostało wyraźnie podkreślone w wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 31 stycznia 2018 r. C-106/17.

W świetle powyższego, w ocenie Sądu Rejonowego zażalenie pozwanego, jako oczywiście uzasadnione, zasługiwało na uwzględnienie na podstawie art. 395 § 2 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Rejonowy na mocy art. 395 § 2 k.p.c. oraz na podstawie art. 1099 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. a contrario uchylił postanowienie z dnia 13 lutego 2019 r. i pozew odrzucił.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i art. 99 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych zasądając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 3617 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu. Na powyższą kwotę składa wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w kwocie 3600 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Zdaniem Sądu na uwzględnienie zasługiwał również wniosek powoda o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego. Na koszty postępowania zażaleniowego złożyły się: kwota 150 zł tytułem uiszczonej przez powoda opłaty od zażalenia, kwota 900 zł tytułem zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym (§10 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, Dz. U. 2015, poz. 1804).

Zażalenie od powyższego postanowienia Sądu Rejonowego przedłożył powód, zaskarżając to postanowienie w całości. Zaskarżonemu postanowieniu powód zarzucił naruszenie art. 26 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i zastosowanie w niniejszej sprawie stanowił podstawę jurysdykcji krajowej. Powód wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania zażaleniowego. W uzasadnieniu zażalenia powód podniósł, że w jego ocenie postanowienie Sądu Rejonowego jest nieprawidłowe. Zdaniem powoda, Sąd pierwszej instancji pominął art. 26 ust.1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych, który stanowi, że jeżeli sąd państwa członkowskiego nie ma jurysdykcji na podstawie innych przepisów niniejszego rozporządzenia, uzyskuje on jurysdykcję, jeżeli pozwany przed tym sądem wda się w spór. Niniejszy przepis nie ma zastosowania, jeżeli pozwany wda się w spór w tym celu, aby podnieść zarzut braku jurysdykcji lub jeżeli inny sąd ma na podstawie art. 24 jurysdykcję wyłączną. Ponadto pozwany podkreślił, że skoro pozwany wdał się w spór w celu innym niż tylko kwestionowanie jurysdykcji krajowej, to Sąd I instancji uzyskał jurysdykcję krajową na podstawie art. 26 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych, zatem w ocenie powoda nie było podstaw do odrzucenia pozwu.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany wniósł o oddalenie zażalenia oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że w jego ocenie zarzuty powoda wskazane w zażaleniu są nietrafne. Zdaniem pozwanego, wobec faktu, że nie posiada on siedziby swojego przedsiębiorstwa lub oddziału na terenie Polski oraz z uwagi na fakt, że powód nie jest podmiotem bezpośrednio poszkodowanym zdarzeniem, za które odpowiedzialność ponosi pozwany, nie zachodzi jurysdykcja krajowa na podstawie art. 1099 § 1 k.p.c. w zw. z art. 5 ust. 1 i art. 11 ust 1 lit. b rozporządzenia. Ponadto pozwany podkreślił, że wykonuje on działalność ubezpieczeniową w Polsce w ramach swojego przedsiębiorstwa z siedzibą w D. na zasadzie swobody świadczenia usług. Pozwany podkreślił przy tym, że w niniejszym postępowaniu powód nie posiada statusu ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uposażonego z tytułu ubezpieczenia, lecz jest wyłącznie profesjonalistą kupującym wierzytelności z umów ubezpieczenia, ni korzysta on z możliwości wytaczania powództw przed sąd znajdujący się w innym państwie członkowskim niż siedziba wierzyciela.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powoda podlegało uwzględnieniu.

Na wstępie warto zdaniem Sądu Okręgowego przywołać pogląd Sądu Najwyższego, zgodnie z którym od dnia formalnego przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, zgodnie z regułą pierwszeństwa prawa unijnego przed

prawem krajowym, przepisy rozporządzeń Rady Unii Europejskiej oraz Parlamentu Europejskiego mają bezpośrednie zastosowanie. W zakresie ich zastosowania, w stosunkach z państwami członkowskimi Unii Europejskiej z wyjątkiem D., wyłączają one odpowiednie przepisy części czwartej k.p.c. Można też dodać, że przepisy te są również wyłączone w takim zakresie, jaki jest odmiennie uregulowany przez umowę międzynarodową. Przepisy części czwartej k.p.c. mają zastosowanie do obywateli i organów państw nieuczestniczących w umowach wielostronnych, w których Polska jest stroną, lub z którymi Polska nie zawarła konwencji dwustronnych, czy też w odniesieniu do obywateli państwa nie należącego do Unii Europejskiej. Przepisy kodeksowe będą miały zastosowanie dopiero wtedy, gdy dana kwestia nie jest uregulowana prawem unijnym lub postanowieniami dwu - lub wielostronnych konwencji międzynarodowych, których Polska jest stroną. (Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 2017 r., I CSK 668/16, LEX nr 2382439).

Mając powyższy pogląd Sądu Najwyższego na uwadze, wskazać należy, że rozporządzenia nr 1215/2012 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych nie stosuje się bezpośrednio wobec D., jednakże na mocy umowy pomiędzy Wspólnotą Europejską a Królestwem D. w sprawie właściwości sądów oraz uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U.U.E.L.2005.299.62) - Unia Europejska zawarła stosowne porozumienie z Danią. Ostatecznie, przepisy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 351 z 20.12.2012 str. 1) wobec D. są stosowane na skutek decyzji tego państwa o wdrożeniu treści powołanego Rozporządzenia, na podstawie art. 3 ust. 2 umowy z dnia 19 października 2005 r. pomiędzy Wspólnotą Europejską a Królestwem D. w sprawie właściwości sądów oraz uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. Urz. UE L 299 z 16 listopada 2005, s. 62). Zgodnie bowiem z art. 3 ust. 6 ww. umowy powiadomienie przesłane przez Danię rodzi wzajemne zobowiązania w stosunkach między Danią a Wspólnotą (por. umowa pomiędzy Wspólnotą Europejską a Królestwem D. w sprawie właściwości sądów oraz uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych – Dz. Urz. UE L 79 z 21 marca 2013, s. 4).

W konsekwencji należy zgodzić się ze skarżącym, że w sprawie znajdzie zastosowanie przepis art. 26 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (EU) nr 1215/2012, zgodnie z którym jeżeli sąd państwa członkowskiego nie ma jurysdykcji na podstawie innych przepisów niniejszego rozporządzenia, uzyskuje on jurysdykcję, jeżeli pozwany przed tym sądem wda się w spór. Niniejszy przepis nie ma zastosowania, jeżeli pozwany wdaje się w spór w tym celu, aby podnieść zarzut braku jurysdykcji lub jeżeli inny sąd ma na podstawie art. 24 jurysdykcję wyłączną.

Dyspozycja art. 26 ust. 1 powyższego rozporządzenia ustanawia zatem zasadę jurysdykcji opartą na wdaniu się przez pozwanego w spór, która może znaleźć zastosowanie w odniesieniu do wszystkich sporów, za wyjątkiem spraw objętych zakresem zastosowania art. 24 rozporządzenia (jurysdykcja wyłączna), jeżeli właściwość sądu, przed którym zawisł spór, nie wynika z innych przepisów rozporządzenia. Wdanie się w spór na podstawie komentowanego przepisu skutkuje automatycznie prorogacją jurysdykcji sądu, do którego wniesiono pismo wszczynające postępowanie, mimo że nie miałby on jurysdykcji na podstawie przepisów rozporządzenia, również w sytuacji gdy powództwo zostało wytoczone z naruszeniem tych przepisów (wyrok TS z dnia 20 maja 2010 r. w sprawie C-111/09 ČPP V. (...), Zb. Orz. 2010, s. I-4545, pkt 21; wyrok TS z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawie C-1/13 (...) i A. (...) (...) Z. (...) i inni, dotychczas niepublikowany w Zbiorze, pkt 34). Oznacza to, że wdanie się przez pozwanego w spór można uznać za milczącą akceptację jurysdykcji sądu, przed którym wytoczono powództwo, a więc za umowę dotyczącą jego jurysdykcji. W literaturze nie ma jednolitego stanowiska w zakresie charakteru prawnego wdania się w spór (zob. A. Torbus, Umowa jurysdykcyjna..., s. 151 i n.). Za zasadne należy jednakże uznać stanowisko, jakie prezentuje A. Torbus, który wskazuje, iż należy oddzielić umowę jurysdykcyjną od ustanowienia jurysdykcji przez wdanie się w spór, ponieważ w tym ostatnim wypadku skutek jurysdykcyjny wynika wprost z rozporządzenia, a oświadczenie woli złożone przez pozwanego należy traktować jako czynność procesową, a nie kontraktową (ibidem, s. 162). [Zatorska Jolanta, Komentarz do rozporządzenia nr 1215/2012 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych, Opublikowano: LEX/el. 2015].

Należy również podkreślić, iż pojęcia „wdanie się w spór przez pozwanego na gruncie art. 26 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (EU) nr 1215/2012”, nie należy utożsamiać z terminem „wdanie się w spór co do istoty sprawy”, którym posługuje się art. 1104 § 2 k.p.c. i który właściwy jest jedynie polskiej procedurze cywilnej (J. Ciszewski, Konwencja z Lugano..., s. 184 i n.). Ustanowienie jurysdykcji krajowej przez „wdanie się w spór przez pozwanego” na podstawie oznacza podjęcie przez pozwanego każdego rodzaju obrony zmierzającej do nieuwzględnienia przez organ orzekający wniesionego powództwa, bez względu na to, czy podnosi on zarzuty merytoryczne, czy procesowe. Natomiast na gruncie kodeksu postępowania cywilnego „wdanie się w spór co do istoty sprawy” oznacza zaprzeczenie przez pozwanego roszczeniu powoda poprzez złożenie oświadczenia, z którego wynika, że nie uznaje on roszczeń pozwu lub wyraźnie wnosi o oddalenie powództwa, a więc podniesienie zarzutów merytorycznych (K. Kędzior, Ustanowienie jurysdykcji..., s. 72) [Zatorska Jolanta, Komentarz do rozporządzenia nr 1215/2012 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych, Opublikowano: LEX/el. 2015].

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, w ocenie Sądu Okręgowego zarzut powoda odnośnie naruszenia przez Sąd I instancji art. 26 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (EU) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych, należy uznać za trafny.

W niniejszej sprawie podkreślenia wymaga bowiem, iż pozwany – reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, złożył odpowiedź na pozew. W piśmie tym, pozwany ustosunkowuje się do twierdzeń podnoszonych przez powoda, żądając oddalenia powództwa i zasądzenia kosztów postępowania, a także przeprowadzenia dowodów wskazanych w przedmiotowej odpowiedzi na pozew. Dopiero na rozprawie, w dniu 9 października 2018r. pełnomocnik pozwanego wniósł o odrzucenie pozwu z uwagi na brak jurysdykcji krajowej. W ocenie Sądu Okręgowego zarzut braku jurysdykcji nie może zatem być skuteczny, gdyż jest spóźniony w świetle wskazanych wyżej przepisów.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 1 i 2 k.p.c., należało zmienić zaskarżone postanowienie i oddalić wniosek pozwanego o odrzucenie pozwu. Natomiast rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego zapadnie w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie zgodnie z art. 108 § 1 k.p.c.

Wiesław Łukaszewski Wojciech Wołoszyk Marek Tauer